

Pamätník palatína Jozefa

Palatine Jozef Monument

Tunajšie lesy bývali výsadným poľovným revírom uhorských kráľov. 29. augusta 1804 tu poľoval korunný princ, vnuk cisárovnej Márie Terézie a brat cisára Františka I., arciknieža Jozef Habsburgský, palatín Uhorska v r. 1796 – 1847. Na pamiatku jeho pobytu postavilo hrádocké komorské panstvo tento pamätník.

Latinský text na západnej stene pamätníka:

Serenissimo Principi
IOSEPHO
Hung. Reg.
PALATINO
29 augusti 1804
hic Hoskova Adventus
in Memoriae cum Devotio Hungarie
Regnum aulica
Cameraris

(Jeho Výsosti kniežatu Jozefovi, palatínovi Uhorska na pamiatku jeho návštevy tu na Hoškove 29. aug. 1804 postavila s úctou Uhorskokráľovská dvorná komora.)

Nápis na južnej strane:

Illust. D. Comes
de Nadasd
Suae et R.A.At.
Camerarius.
Illus. Dominus
comes de Végh
Supremus per
Reg. Hungariae
Provincialis
Comissarialis
Director

(Osvietený pán gróf Nadasd, komorník Jeho Výsosti. Osvietený pán gróf Végh, krajský komisariálny riaditeľ Uhorska.)

Nápis na severnej strane:

Excell: D. Comes
Joan. Szápary
Suae Sercuitatis
Supremus Aulae
Praefectus
Excell: D. Comes
Steph. Illésházy
II. Comitatum
Liptoviensis et
Trenchiniensis
Perp: Sup. Comes

(Vysoko urodzený pán gróf Ján Szápary, hlavný dvorný prefekt Jeho Výsosti. Vysoko urodzený pán gróf Štefan Illésházy, večitý hlavný župan slovného komitátu, Stolice Liptovskej a Trenčianskej.)

Nápis na východnej strane:

Spect. Dnus ...
Emer. Pongrácz
I. Cottus Liptov
Subst: V: Comes
Spect: Dnus
Ant. Szmrecsáni
I. Cottus Lyptov
Ord: Judlium

(Urodzený pán Imrich Pongrácz, námestný podžupan slovnutej Stolice Liptovskej. Urodzený pán Anton Smreczáni, riadny slúžnodvorský slovnutej Stolice Liptovskej.)

Striešku stípa tvorí z kameňa vytesaný ohník. V bezprostrednej blízkosti pamätného stípa sa do roka 1955 nachádzala murovaná horáreň, kde bol počas návštevy palatína Jozef ubytovaný. Nad vchodom do nej bol umiestnený kamenný reliéf s nápisom:

ME
JOSEFFI CHARI
Hungariae Regni Palatini
XXIX NAE AUGUSTI PRAESENTIAE
SPLENDOR ORNAT SOLENSIS

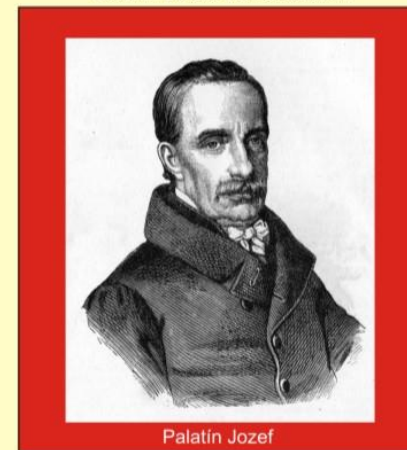
(Mňa sviatočná žiara prítomnosti milovaného uhorského palatína Jozefa v deň 29. augusta robí chýrečným.)

Pamätný stĺp zrekonštruoval v roku 2008 štátny podnik LESY Slovenskej republiky, Banská Bystrica. Stĺp je chránenou súčasťou Významného lesníckeho miesta Čierny Váh.

The memorial column was restored in 2008 by the Forests of the Slovak Republic, s.e. Banská Bystrica. The column is a protected artefact within the Special Forestry Site Čierny Váh.

Stĺp pred rekonštrukciou
Column before the restoration

Palatín Jozef

Local forests used to be popular hunting grounds of many Ugrian kings. On 29 August 1804, surrounding forests hosted the grandson of the Empress Maria Theresa of Austria and the brother of the Emperor František I, the crown prince Archduke Jozef Habsburg, the Ugrian Palatine between 1796 and 1847. To commemorate his visit, the Hrádok Estate gentry decided to erect a special monument.

The Monument was established by the Royal Ugrian Court Chamber in honour of His Highness the Duke Jozef, Ugrian Palatine and his visit to Hoškov on 29 August 1804.

The column's roof is formed by a rock-carved fire. In the immediate vicinity of the monumental column, there stood as late as 1955 a forester's hut hosting the Palatine Jozef during his memorable visit. At the hut's gate, a rock relief was placed reading:

"Festive glow of the beloved Ugrian Palatine Jozef visit on 29 August renders this day truly special."